گفت‌وگو با رئیس انجمن روان‌شناسی ایران به‌بهانه روز جهانی روان‌شناس و مشاور

نسخه‌های سیاه روان‌شناسان زرد

گزیده

براساس قانون تشکیل سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره کشور؛ هرگونه فعالیت و ارائه خدمات در حوزه روان‌شناسی نیازمند داشتن تحصیلات مرتبط و پروانه است، بنابراین براساس قانون ذکر شده فعالیت افراد فاقد این شرایط در حوزه روان‌شناسی و موضوعات مرتبط با آن جرم تلقی می‌شود و سازمان نظام روان‌شناسی می‌تواند به عنوان شاکی از افراد خاطی به دستگاه قضایی شکایت کند.

اعظم طیرانی | بازارشان سکه است؛ از انتشار کتاب گرفته تا برگزاری همایش و کارگاه‌های آموزشی و سخنرانی در فضای مجازی و حتی مجال یافتن برای حضور رسمی در رسانه‌ملی!

نسخه‌هایشان مرز نمی‌شناسد؛ از تشویق زوجین به متارکه و طلاق گرفته تا نسخه‌هایی که هر از گاه به بهای سرخوردگی و یا حتی میل به مرگ و خودکشی میان مشتریان آن‌ها تمام می‌شود.

روز روان‌شناس را بهانه‌ای برای گفت‌وگو با دکتر حمید پورشریفی؛ رئیس انجمن روان‌شناسی ایران و دانشیار دانشگاه علوم توان‌بخشی و سلامت اجتماعی قرار دادیم تا به موضوع چالش‌برانگیز روان‌شناسان‌زرد و تبعاتی که در جامعه به همراه دارند، بپردازیم.

■ تعریف شما از روان‌شناسی و روان‌شناسان‌علمی چیست و چه تفاوتی با روان‌شناسی‌زرد و روان‌شناسان‌زرد دارد؟

روان‌شناسی‌علمی؛ روان‌شناسی مبتنی بر نظریه‌های علمی است که صحت این نظریه‌ها بر اساس شواهد بدست آمده از تحقیق و پژوهش ثابت و در مجلات معتبر علمی منتشر شده و از سوی انجمن‌های علمی معتبر جهان به تأیید رسیده است. نقطه مقابل روان‌شناسی علمی، روان‌شناسی زرد قرار دارد که به‌طور عامیانه به رویکردها و مشاوره‌های بدون پایه‌های علمی قوی و موارد تأییدنشده‌ای اشاره دارد که معمولاً براساس نظر شخصی این افراد است -که البته گاهی با زرنگی با یافته‌های علمی آمیخته می‌شود- و با تبلیغات جذاب به مخاطبان ارائه می‌شود.

■ مصادیق فعالیت روان‌شناسان زرد در جامعه چیست و شامل چه حوزه‌هایی می‌شود؟

روان‌شناسان‌زرد به همه موضوعات حوزه روان‌شناسی مثل روابط زوجین و شیوه فرزندپروری ورود پیدا می‌کنند. اما نحوه بیان و محتوایی که از آن استفاده می‌کنند، علمی نیست و این مسئله به مردم آسیب می‌زند. به‌عنوان نمونه در مشاوره‌ای که یک روان‌شناس‌علمی برای بهبود روابط زوجین ارائه می‌دهد از نظریه‌های مبتنی بر شواهد علمی استفاده می‌کند، درحالی‌که روان‌شناسان‌زرد تجربه‌های شخصی خود یا اطرافیانشان را به زوجین توصیه می‌کنند که البته ممکن است به ظاهر خیلی هم شیک و جذاب باشد، اما بی‌تردید آثاری منفی به همراه خواهد داشت.

■ چرا گرایش مردم به روان‌شناسی‌زرد بیشتر از روان‌شناسی‌علمی است؟

در روان‌شناسی‌زرد، تأکید بر ناگهانی بودن تغییرات است. درحالی‌که رفتارهای اجتماعی انسان در امور مختلف به صورت تدریجی شکل می‌گیرد و تغییر در هر یک از آن‌ها نیازمند صرف زمان و هزینه کافی است. اما با توجه به اینکه روان‌شناسی‌زرد برای مخاطبان خود نسخه میانبر می‌پیچد، ابتدا مردم به آن گرایش پیدا می‌کنند اما وقتی به نتیجه نمی‌رسند، دچار سرخوردگی خواهند شد و چه بسا مشکلی بر مشکلات قبلی آن‌ها افزوده می‌شود.

■ آیا می‌توان گسترش فضای مجازی را عامل اصلی افزایش فعالیت روان‌شناسان‌زرد دانست؟

خیر. فضای مجازی یک ابزار است و با آنکه امکان تجلی روان‌شناسی‌زرد را بیشتر کرده و بر قدرت مانور روان‌شناسان‌زرد افزوده، نمی‌توان آن را عامل اصلی افزایش فعالیت روان‌شناسان‌زرد برشمرد. چرا که پیش از گسترش فضای مجازی نیز شاهد فعالیت این افراد در سالن‌های همایش با حضور بیش از هزار مخاطب و صرف هزینه‌های بسیار بالا بودیم.

علت افزایش فعالیت روان‌شناسان‌زرد، برخی از ویژگی‌های آن‌هاست که با آنکه براساس نظریه‌های روان‌شناسی علمی، این ویژگی‌ها برای مخاطبان آسیب‌زاست و احتمال دارد آن‌ها را دچار سرخوردگی کند، برای عموم مخاطبان زیباست و مردم مجذوب آن‌ها می‌شوند.

■ روان‌شناسان زرد چه ویژگی‌ای دارند که مردم جذب آن‌ها می‌شوند و روان‌شناسان‌علمی چه تفاوتی با آن‌ها دارند؟

روان‌شناسان‌زرد خیلی محکم صحبت می‌کنند، درحالی‌که روان‌شناسان علمی معمولاً از کلماتی مانند «به نظر می‌رسد»، «احتمال دارد» و امثال آن استفاده می‌کنند، چون می‌دانند در حوزه علوم انسانی هیچ‌چیزی قطعی نیست و نباید نقش عوامل دیگر را نادیده گرفت و یا از تأثیر عاملی با قطعیت سخن گفت.

روان‌شناسان علمی براساس رویکردها و نظریه‌های علمی سخن می‌گویند و بیان این یافته‌های علمی به زبان ساده از پیچیدگی‌هایی برخوردار است. ولی یک روان‌شناس زرد یاد گرفته از ساده‌سازی‌ها استفاده کند، حتی اگر این ساده‌سازی‌ها منجر به تحریف مطالب علمی و از قلم افتادن موارد زیادی از آن‌ها شود، یا به غلط انتشار یابد.

به عنوان نمونه؛ در طرحواره درمانی جمله‌هایی مثل اینکه «آدم‌هایی که وقتشان را تلف می‌کنند، افراد به درد نخوری هستند» از نظر یک روان‌شناس‌زرد، جمله به ظاهر شیکی است که افراد را تشویق می‌کند از زمان خود استفاده کنند و به ظاهر، مخاطبان را قانع می‌کند. درحالی که یک روان‌شناس علمی به‌خوبی می‌داند نباید از این قبیل جمله‌ها استفاده کند، زیرا اگر فردی درمعرض آسیب باشد همین جمله به ظاهر شیک، موجب اعتیاد او به کار می‌شود و کیفیت زندگی او را تا حد قابل توجهی کاهش می‌دهد، به‌طوری که این فرد هرگاه بیکار شود با حس گناه از اینکه آدم‌هایی که وقتشان را تلف می‌کنند، افراد به‌درد نخوری هستند؛ نمی‌تواند زمانی را به خانواده، سفر، تفریح، میهمانی و یا حتی تماشای تلویزیون اختصاص دهد و اگر به اصرار اطرافیان در این شرایط قرار گیرد، احساس آرامش نخواهد داشت.

ویژگی دیگر روان‌شناسان‌زرد این است به‌خوبی می‌دانند حضور در محیط‌هایی با سطح هیجان بالا برای بسیاری از افراد خوشایند است و استفاده از چاشنی‌های کلامی موجب افزایش هیجانِ محیط می‌شود. ازاین‌رو، در همایش‌ها و جلسه‌های گروهی با بیان جوک و شوخی - بدون توجه به پیامدهای آن که ممکن است موجب رنجش برخی افراد شود- هیجانِ محیط را بالا می‌برند، زیرا این افراد به دنبال ایجاد جاذبه برای مخاطبان هستند و اگر مخاطب آن‌ها تفکر نقادانه و سواد رسانه‌ای بالایی نداشته باشد، بی‌تردید دچار آسیب خواهد شد.

البته یک روان‌شناس علمی هم می‌تواند حس طنز داشته باشد، ولی با توجه به اینکه هویت و جنسیت افراد خط قرمز روان‌شناسان علمی است، هرگز به خود اجازه نمی‌دهد با افراد شوخی کند، چون می‌داند با آنکه ممکن است چاشنی‌های کلامی درهمان لحظه موجب افزایش خلق جلسه شود، در بلندمدت آثار منفی متعددی برای مخاطبان به همراه خواهد داشت.

■ به نظر شما انتشار اسامی روان‌شناسان‌زرد می‌تواند به عنوان عاملی بازدارنده در پیشگیری از فعالیت این افراد در حوزه روان‌شناسی تأثیرگذار باشد؟

بله. انتشار اسامی روان‌شناسان‌زرد اقدام لازم و مؤثری بود که از سوی سازمان نظام روان‌شناسی و مشاوره کشور انجام شد. اما به اعتقاد من این کافی نیست و باید اقداماتی از سوی دانشگاه‌ها، انجمن‌های علمی و حتی رسانه‌ها صورت گیرد تا ضمن اطلاع‌رسانی درخصوص ویژگی‌های روان‌شناسان‌زرد در جامعه، مردم شناخت کافی درباره روان‌شناسانِ علمی و تخصص‌های حوزه روان‌شناسی پیدا کنند تا بدانند برای دریافت چه خدمتی باید به چه روان‌شناسی - با چه تخصص و تحصیلاتی- مراجعه کنند.

به‌طورحتم اگر مردم از تفاوت روان‌شناسی‌زرد با روان‌شناسی علمی و تخصص‌های این حوزه آگاه باشند، فرهنگ انتقادی و مطالبه‌گری درخصوص مدارک تحصیلی و صلاحیت‌های روان‌شناسان در جامعه توسعه می‌یابد و عرصه حضور روان‌شناسان‌زرد تنگ‌تر می‌شود.

موضوع دیگری که باید در این راستا مورد توجه قرار گیرد حضور کمرنگ روان‌شناسان علمی در جامعه است. واقعیتی که شامل حال من هم می‌شود، این است بیشتر روان‌شناسان علمی به انجام کارهای آموزشی، پژوهشی و کار برای متخصصان مشغول‌اند و این مسئله موجب فاصله گرفتن آن‌ها از مردم عادی و میدان دادن به روان‌شناسان‌زرد شده است. ازاین‌رو، ضرورت دارد روان‌شناسان علمی حضور پررنگ‌تری در جامعه داشته باشند تا با تشخیص به‌موقع نیاز مخاطبان و ارائه مسائل علمی به زبان ساده برای آنان، مانع فعالیت روان‌شناسان‌زرد شوند.

■ یعنی کم‌کاری روان‌شناسان‌علمی در تأمین نیاز جامعه به دریافت خدمات روان‌شناسی موجب رشد روان‌شناسان‌زرد شده است؟

در پاسخ به این پرسش شما باید بگویم روان‌شناسان‌زرد انگیزه بیشتری برای دیده شدن دارند. درحالی‌که روان‌شناسان‌علمی، افراد فرهیخته‌ای هستند که نیاز به دیده شدن ندارند و این کم‌کاری از سوی روان‌شناسان‌علمی محسوب نمی‌شود. بااین‌حال ضرورت دارد روان‌شناسان‌علمی، با احساس مسئولیت بیشتری به ارائه خدمات روان‌شناسی و مسائل مرتبط با حوزه روان‌شناسی بپردازند، چون هرچه روان‌شناسان‌علمی کمتر وارد میدان شوند، فرصت فعالیت برای روان‌شناسان‌زرد بیشتر می‌شود و آسیب‌های این حوزه افزایش می‌یابد.

■ دلیل بی‌اعتمادی برخی از مردم به کارآمدی استفاده از خدمات علمی روانشناسی چیست و برای تغییر این نگرش چه اقداماتی لازم است؟

از آنجا که علاوه بر روان‌شناسان علمی، غیرمتخصص‌ها نیز در این عرصه فعالیت دارند، ممکن است مراجعه مردم به آن‌ها موجب ایجاد نگرش‌هایی منفی به خدمات روان‌شناسی شده باشد. اما درمجموع، نگرش عمومی جامعه به استفاده از خدمات روان‌شناسی مثبت است.

واقعیت این است وقتی همه مسئولیت‌ها به یک سازمان واگذار می‌شود، کار روی زمین می‌ماند. بنابراین علاوه بر سازمان نظام روان‌شناسی که مسئولیت صدور پروانه و نظارت تحصیلی روان‌شناسان را برعهده دارد، لازم است همه ما به عنوان شهروند با پرسشگری و مطالبه‌گری درخصوص فعالیت روان‌شناسان‌زرد در جامعه احساس مسئولیت کنیم و برای دریافت خدمات روان‌شناسی، با تحقیق و جست‌وجو به افراد دارای صلاحیت علمی مراجعه کنیم تا زمینه فعالیت روان‌شناسان‌زرد محدود شود.

■ به نظر شما تعداد دانش‌آموختگان تحصیلات تکمیلی رشته‌های روان‌شناسی پاسخگوی نیاز جامعه به خدمات روان‌شناسی است؟

اگر میزان مراجعه فعلی مردم برای دریافت خدمات روان‌شناسی را ملاک نیاز جامعه به روان‌شناسان‌علمی قرار دهیم، تعداد روان‌شناسان فعلی کافی است.

اما واقعیت این است بسیاری از مردم به دلیل مشکلات مالی از دریافت خدمات روان‌شناختی محروم‌اند و اگر خدمات روان‌شناسی زیر پوشش بیمه‌ها قرار گیرد و امکان دریافت این خدمات برای اقشار مختلف جامعه فراهم شود، تعداد روان‌شناسان موجود -روان‌شناسان دارای پروانه که صلاحیت ارائه خدمات روان‌شناسی را دارند- به هیچ‌وجه پاسخگوی نیاز جامعه نخواهد بود.

استخدام دانشجویان دانشگاه‌ها در آموزش و پرورش

رجبعلی برزویی رئیس دانشگاه فرهنگیان به پانا گفت: طرحی قرار است از مهر امسال اجرا شود که راتبه معلمی نام دارد. در این طرح از ظرفیت دانشگاه‌های کشور برای جذب دانشجو معلم استفاده خواهد شد. به گفته وی، آیین‌نامه راتبه معلمی تا یک ماه آینده برای تصویب به شورای عالی آموزش ارسال می‌شود که از مهر امسال پذیرش دانشجو در دانشگاه فرهنگیان صورت خواهد گرفت.

جامعه ۵

آگهی مزایده

شهرداری بردسکن در نظر دارد

مغازه جنب دفتر شورای اسلامی واقع در خیابان قائم را به متقاضیان واجد شرایط تا پایان سال ۱۴۰۳ به اجاره واگذار نماید لذا متقاضیان میتوانند جهت اخذ اطلاعات بیشتر به سایت شهرداری یا واحد در آمد مراجعه نمایند.

آدرس سایت: www. Bardaskan.ir

تلفن تماس: ۰۵۱-۵۵۴۲۲۱۶۶

محمد حسین مدیح شهردار بردسکن

ح/۱۴۰۳۰۱۴۸۲

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده شرکت فناوری اطلاعات توسعه سامان (سهامی خاص) شماره ثبت ۲۴۷۶۰ مشهد

بدینوسیله از کلیه سهامداران دعوت به عمل می آید تا در جلسه مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۲ ساعت ۱۰ صبح واقع در مشهد، آزادشهر، خیابان جلال آل احمد ۳۳ (امامت ۳۴) ، بلوار مدرس شمالی (معلم ۱۳)، پلاک ۲۸، طبقه منفی ۱ حضور بهم رسانند.

تصمیمات جلسه :

۱- انتخاب اعضای هیات مدیره شرکت

۲-انتخاب بازرسین شرکت

۳-انتخاب روزنامه کثیر الانتشار

هیات مدیره

ف/۱۴۰۳۰۱۴۸۴

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق العاده شرکت فناوری اطلاعات توسعه سامان (سهامی خاص) شماره ثبت ۲۴۷۶۰ مشهد

بدینوسیله از کلیه سهامداران دعوت به عمل می آید تا در جلسه مجمع عمومی فوق العاده مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۲ ساعت ۹ صبح واقع در مشهد، آزادشهر، خیابان جلال آل احمد ۳۳ (امامت ۳۴) ، بلوار مدرس شمالی (معلم ۱۳)، پلاک ۲۸، طبقه منفی یک حضور بهم رسانند.

تصمیمات جلسه :

۱- کاهش تعداد اعضای هیات مدیره

هیات مدیره

ف/۱۴۰۳۰۱۴۸۵

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت باغداری کشاورزی سرافرازان احرار خراسان رضوی به شماره ثبت ۳۵۵۱۴

بدین وسیله از سهامداران شرکت دعوت می شود در جلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت که در مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۰ رأس ساعت ۹ صبح در محل مشهد انتهای امامت ۳۹پلاک ۷۲برگزار می گردد حضور بهم رسانند.

دستور جلسه :

۱-استماع گزارش هیأت مدیره و بازرس قانونی

۲- تصویب صورت های مالی منتهی به ۱۴۰۲/۱۲/۲۹

۳-انتخاب اعضای هیئت مدیره

۴-انتخاب بازرس قانونی شرکت

۵-انتخاب روزنامه کثیر الانتشار شرکت

هیئت مدیره

ح/۱۴۰۳۰۱۵۱۰

آگهی مفقودی

برگ سبز و سند کمپانی سواری رنو تندر ۹۰ مدل ۱۳۹۶ رنگ سفید شیری -روغنی- شماره پلاک ۳۶-۱۲۸ ن ۴۳ شماره موتور 100016216RR056090 شماره شاسی : NAALSRBYWHA533589 به نام اسماعیل چوپان زاده ۰۷۰۰۶۷۲۹۹۰ مفقود از درجه اعتبار ساقط می باشد.

ح/۱۴۰۳۰۱۴۷۸

آگهی مفقودی

برگ سبز و سند کمپانی پژو ۴۰۵GLXI به شماره انتظامی ۲۷ ۳۴۳ق ۲۶ شماره شاسی NAAM11CA1R473901 شماره موتور ۱۲۴۹۰۲۳۹۵۳۰ بنام محبوبه رجبی مجرد به شماره ملی ۰۷۵۹۹۱۴۲۲۲ مفقود واعتبار ندارد.

ح/۱۴۰۳۰۱۴۷۵

آگهی مفقودی

سند مالکیت، برگ سبز، برگ کمپانی و کارت موتورسیکلت مهران ۱۲۵ سی سی مدل ۱۳۹۳ به شماره موتور 0125N2D925767 وشماره تنه N2D***125MB317394 به شماره پلاک ۶۴۱-۳۵۶۶۶ به مالکیت محمدحسن فاتحی زارچ مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می باشد.

ح/۱۴۰۳۰۱۴۸۰

آگهی مفقودی

برگ سبز سواری سایپا ۱۱۱SX مدل ۱۳۹۱ به شماره پلاک ایران ۴۲- ۸۹۳ ل ۶۶ رنگ سفید و شماره موتور ۴۷۷۱۳۴۰ و شماره شاسی NAS431100C5724733 بنام علی اصغر امینی مفقود و اعتبار ندارد.

ح/۱۴۰۳۰۱۴۸۱

آگهی مفقودی

گواهینامه موقت پایان تحصیلات اینجانب محمدعلی کلاتیانی فرزند محمدمهدی با شماره شناسنامه ۲۷۵۱ شماره ملی ۰۹۴۰۹۱۶۹۸۳ صادره از مشهد در مقطع کارشناسی رشته علوم دامی صادره از دانشگاه آزاد اسلامی واحد مشهد مفقود گردیده است و فاقد اعتبار می‌باشد.

از یابنده تقاضا می‌شود اصل مدرک را به دانشگاه آزاد اسلامی مشهد به نشانی: استان خراسان رضوی ،شهرستان مشهد، امامیه ۴۲ سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی مشهد اداره امور فارغ التحصیلان ارسال نماید.

ح/۱۴۰۳۰۰۹۵۶

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت لاستیک و تایر خراسان (سهامی خاص) به شماره ثبت ۷۴۹۳۵ و شناسه ملي ۱۰۱۰۱۱۹۸۲۷۲

بدینوسیله از کلیه صاحبان سهام شرکت لاستیک و تایر خراسان (سهامی خاص) و یا نمایندگان قانونی آنها دعوت می گردد تا درجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه شرکت که راس ساعت ۱۰ صبح روز ۵ شنبه مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۰ در محل دفتر شرکت به نشانی: مشهد، خیابان دانشگاه ـ دانشگاه۱۰- پلاك ۲۲۲، طبقه همکف، واحد یک تشکیل می گردد، با در دست داشتن کارت ملی و یا اصل وکالتنامه حضور بهم رسانند.

دستور کار جلسه:

۱ـ انتخاب مدیران

۲ ـ انتخاب بازرسان برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۳/۱۲/۲۹

۳ـ تعیین روزنامه کثیرالانتشار

رییس هیات مدیره

ح/۱۴۰۳۰۱۴۳۴

آگهی مزایده راهبری بازار روز (دوشنبه و ۵ شنبه بازار) (نوبت دوم)

شهرداری بجنورد

شهرداری بجنورد در نظر دارد راهبری بازار روز (دوشنبه و ۵ شنبه بازار) واقع در بجنورد خیابان تختی روبروی استادیوم تختی، را به شماره مزایده ۵۰۰۳۰۰۵۲۹۷۰۰۰۰۰۵ و مبلغ کل ۹/۱۲۰/۰۰۰/۰۰۰ ریال و تضمین شرکت در مزایده ۴۵۶/۰۰۰/۰۰۰ ریال به مدت یک سال به اشخاص حقیقی یا حقوقی واگذار نماید .جهت دریافت و تحویل اسناد از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت به آدرس www.setadiran.ir اقدام نمایند.

کلیه مراحل برگزاری مزایده از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد قیمت و بازگشایی پاکت ها از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) انجام خواهد شد لذا ضروری است متقاضیان در صورت عدم عضویت قبلی نسبت به ثبت نام در سامانه مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی جهت شرکت در مزایده اقدام نمایند.

۱-تاریخ انتشار مزایده درسامانه ۱۴۰۳/۰۲/۰۸ می باشد

۲-مهلت زمان دریافت اسناد مزایده از سامانه: تا ساعت ۱۴:۱۵ تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۷

۳-مهلت زمان ارائه پیشنهادات: تا ساعت ۱۴:۱۵ تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۷

۴-زمان بازگشایی پاکتها : ساعت ۱۴:۱۵ تاریخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۹

اطلاعات دستگاه مزایده گذار بجنورد بلوار دولت شهرداری بجنورد و تلفن ۱۴-۳۲۲۲۲۱۱۰-

شهرداری بجنورد

ح/۱۴۰۳۰۱۳۹۵